

ΤΑ ΜΕΣΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΜΑΘΗΜΑ: ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ

Φλόκα Θεοδώρα & Φώτη Ελένη-Ζωή

Εαρινό Εξάμηνο-2024-2025

Διεύθυνση της αρχικής σελίδας στο wiki των PbWorks:

http://theodorafl.pbworks.com/w/page/160335534/%CE%88%CE%BD%CE%B1%CF%81%CE%BE%CE%B7Wiki?_gl=1%2An365es%2A_ga%2AMTY3NTk1MjQ0My4xNzQ0MDYwNzEy%2A_ga_54LYVM2Y0K%2AczE3NDk4OTAwOTkkbzE2JGcxJHQxNzQ5ODkwMTE4JGo0MSRsMCRoMA

Σύντομη περιγραφή για σχεδιαστές που εστιάζουν στη χρήση της εκπαιδευτικής τεχνολογίας:

Το “διαμάντι” του σχεδιασμού μας είναι η ενσωμάτωση του wiki ως κεντρικό εργαλείο μάθησης καθώς ενισχύει τη μαθητική αυτενέργεια, τη συνεργατική μάθηση και την ενεργή συμμετοχή. Το wiki μας στηρίζεται στην θεωρία του εποικοδομισμού, μια θεωρία μάθησης που υποστηρίζει ότι η γνώση δεν είναι κάτι που απλά μεταφέρεται από τον δάσκαλο στον μαθητή, αλλά ότι οι μαθητές την κατασκευάζουν ενεργά, βασιζόμενοι στις προϋπάρχουσες γνώσεις και τις εμπειρίες τους. Το pbwork μας στηρίζεται στο μοντέλο ICAP καθώς οι δραστηριότητές μας προσεγγίζονται από τους μαθητές παθητικά, ενεργητικά ενώ εστιάζουμε κυρίως σε δραστηριότητες διαλογικής και κατασκευαστικής μορφής. Πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιούμε τη δυνατότητα συγγραφής και επεξεργασίας περιεχομένου από πολλούς χρήστες ώστε οι μαθητές να δουλεύουν σε κοινό περιβάλλον ενώ παράλληλα η κάθε ομάδα στην σελίδα της, να ανταλλάσσουν ιδέες, να συν-διαμορφώνουν το τελικό αποτέλεσμα και να αισθάνονται συν-ιδιοκτήτες της γνώσης. Το wiki αποτελεί έναν διαφορετικό και πιο δημιουργικό τρόπο με τον οποίο μπορεί να διεξαχθεί η μαθησιακή διαδικασία, καθώς αποτελεί έναν χώρο που ενσωματώνει πολυμέσα (εικόνες, βίντεο), εμπλουτίζοντας την εκπαιδευτική εμπειρία. Τέλος, καλλιεργείται η φαντασία μέσα από τις δραστηριότητες δημιουργίας αφίσας/κόμικ/εφημερίδας/debate/πρόβλεψη μελλοντικού μέσου/παρουσίαση διδαχθέντων μέσων επικοινωνίας αλλά και η κριτική σκέψη διότι χρειάζεται να συγκρίνουν κείμενα και να αξιολογούν-συμπληρώνουν τα έργα των συμμαθητών τους ενισχύοντας την παιδαγωγική αξία της συνεργασίας. Το

αποτελέσμα είναι ένα δυναμικό, ζωντανό μαθησιακό περιβάλλον που υπερβαίνει τη μονοδιάστατη διδασκαλία και ενισχύει τη δημιουργική εμπλοκή.

Σύντομη περιγραφή για εκπαιδευτικούς

Η βασικότερη υπόσχεση που δίνουμε σε κάθε εκπαιδευτικό που επιλέγει να εφαρμόσει το συγκεκριμένο σχέδιο μαθήματος, είναι η δυνατότητα να δημιουργήσει ένα ζωντανό, συνεργατικό και δημιουργικό περιβάλλον μάθησης, όπου οι μαθητές του δεν είναι απλοί αποδέκτες γνώσης, αλλά ενεργοί συμμετέχοντες στη διαμόρφωση του εκπαιδευτικού περιεχομένου. Το wiki λειτουργεί ως ένα ευέλικτο εργαλείο μάθησης, που μετατρέπει την απλή διδασκαλία σε μια δυναμική διαδικασία ανταλλαγής ιδεών, ερευνητικής προσέγγισης και ομαδικής παραγωγής. Οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να δουλέψουν σε ξεχωριστές σελίδες, να οργανώσουν το υλικό τους, να δημιουργήσουν εφημερίδες/κόμικς/αφίσσα/σελίδα, να σχολιάσουν-αξιολογήσουν τη δουλειά των συμμαθητών τους και να προτείνουν βελτιώσεις. Με αυτόν τον τρόπο, καλλιεργείται, όχι μόνο η κριτική σκέψη, αλλά και η συναδελφικότητα, η υπευθυνότητα και η ανατροφοδότηση. Παράλληλα, ενσωματώνονται διαφορετικές μορφές εργασίας και έκφρασης: δημιουργία κόμικ, αφίσας, εφημερίδας κι σελίδα παρουσίαση διδαχθέντων μέσων ενώ, οι μαθητές παίρνουν συνέντευξη από τους παππούδες και τις γιαγιάδες τους. Με αυτό τον τρόπο η μάθηση γίνεται ελκυστική, παιγνιώδης και προσβάσιμη σε όλους τους τύπους μαθητών, ενισχύοντας τη συμμετοχή -ακόμα και των πιο διστακτικών-. Το σενάριο που αναπτύσσεται μέσα από το wiki το οποίο αφορά την εξέλιξη των μέσων επικοινωνίας από το παρελθόν μέχρι σήμερα, είναι ρεαλιστικό, δομημένο και προσαρμόσιμο, χωρίς να απαιτεί εξειδικευμένες ψηφιακές δεξιότητες από τον εκπαιδευτικό. Δίνει όμως ουσιαστικά αποτελέσματα, γιατί βασίζεται σε πραγματική εμπλοκή των μαθητών, στην ενίσχυση της δημιουργικής έκφρασης, στη συνεργασία και στη συλλογική γνώση. Αξίζει λοιπόν να ασχοληθεί κάποιος με αυτό το σχέδιο, επειδή του δίνει την ευκαιρία να κάνει τη μάθηση πιο ζωντανή, ουσιαστική και ομαδοσυνεργατική – με εργαλεία που έχει ήδη στα χέρια του και με μαθητές που νιώθουν ότι η γνώμη και η δουλειά τους έχουν αξία.

Τι θα χρειαστεί να έχει ετοιμάσει ο/η εκπαιδευτικός εκτός υπολογιστή;

Στο συγκεκριμένο wiki προβλέπεται επίσκεψη στο Μουσείο του ΟΤΕ το οποίο βρίσκεται στην Αθήνα δίνοντας την δυνατότητα στους μαθητές να έρθουν σε επαφή με τα σταθερά τηλέφωνα και να γνωρίσουν την εξέλιξη των τηλεφώνων από παλαιότερα μέχρι σήμερα. Όπως σε κάθε εκδρομή, έτσι και σε αυτήν απαιτείται η συναίνεση με τους γονείς. Στη δραστηριότητα δημιουργίας αφίσας θα χρειαστούν υλικά για τους μαθητές και τις μαθήτριες, όπως: μαρκαδόροι, ψαλίδια, χαρτιά Α4, κόλλα και κηρομπογιές. Επιπλέον, χρειάζεται συνεργασία-ενημέρωση με-προς τους γονείς ως προς την συνέντευξη την οποία θα πάρουν τα παιδιά από τους παππούδες και τις γιαγιάδες για τη συμπλήρωση του πρώτου πίνακα ο οποίος αφορά τα παλιά μέσα επικοινωνίας.

Τι άλλα λογισμικά ή συσκευές θα χρειαστεί να έχει διαθέσιμα εκτός από τα Pbworks; Τι συνεργασία με γονείς χρειάζεται στο ψηφιακό κομμάτι;

Αρχικά, χρειάζεται πρόσβαση στο διαδίκτυο και σε έναν Η/Υ στο σπίτι καθώς τα παιδιά θέλουμε να μπορούν να ανατρέχουν στο υλικό που έχουμε αναρτήσει ή/και δημιουργήσει οι ίδιοι με την ομάδα τους. Ακόμα, υπάρχει η πιθανότητα μερικές ομάδες να συνεργαστούν εκτός σχολείου προκειμένου να ολοκληρώσουν κάποιο ομαδικό μαθησιακό έργο, περίπτωση στην οποία κρίνεται αναγκαία η συνεργασία με τους γονείς ως προς το ψηφιακό κομμάτι στο PbWorks. Επιπλέον, υπάρχει πιθανότητα να χρειαστεί περιήγηση στο διαδίκτυο και το YouTube για την υλοποίηση ορισμένων δραστηριοτήτων η οποία και πάλι χάρει συνεργασίας με τους γονείς.

Για την υλοποίηση του συγκεκριμένου PbWorks, ο/η εκπαιδευτικός χρειάζεται πρόσβαση και σε άλλα λογισμικά, όπως: Pixton (δημιουργία comic), Mentimeter (καταχώρηση απαντήσεων πρόβλεψης), word (καταγραφή απαντήσεων επιθυμητών μέσων επικοινωνίας) και το google forms (δήλωση μέσων επικοινωνίας που θα ήθελαν να παρουσιάσουν). Οφείλει να έχει ετοιμάσει ήδη το mentimeter με τις κατάλληλες ερωτήσεις όπως και να έχει δημιουργήσει την τάξη του στο pixton ώστε να δώσει

τους κωδικούς στους μαθητές του για να εισέλθουν στην διαδικτυακή πλατφόρμα. Επιπλέον ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να έχει μαζί του φωτογραφική μηχανή είτε από κινητό είτε από οποιαδήποτε άλλη συσκευή καθώς θα πρέπει να φωτογραφίζονται τα έργα των παιδιών και να ανεβαίνουν στο wiki.

Στόχοι / προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (γνώσεις, δεξιότητες, αξίες-στάσεις):

Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να (στόχοι γνώσεων):

- Αναγνωρίζουν βασικά μέσα επικοινωνίας και να τα διακρίνουν στις τρεις κατηγορίες που παρουσιάζουμε στο Wiki (παλιά, παραδοσιακά, σύγχρονα).
- Περιγράφουν την ιστορική εξέλιξη των μέσων επικοινωνίας και τη σημασία τους σε κάθε εποχή μέσα από πίνακες, βίντεο και συζήτηση.
- Περιγράφουν τη λειτουργία κάθε μέσου (π.χ. τηλέφωνο, τηλέγραφος, καπνοί, περιστέρια) και να εντοπίζουν πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά τους.
- Ερμηνεύσουν την επίδραση των μέσων στην καθημερινή ζωή και στην κοινωνική αλλαγή.
- Γνωρίσουν τη συμβολή της τεχνολογίας (ηλεκτρισμός, διαδίκτυο, λογισμικά) στην αλλαγή του τρόπου επικοινωνίας.
- Αναλύουν την ιστορική εξέλιξη της επικοινωνίας και τη σημασία κάθε μέσου στην εποχή του, αξιοποιώντας πίνακες, οπτικοακουστικό υλικό και συζήτηση.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να (στόχοι δεξιοτήτων):

- Συνεργάζονται σε ομάδες για τη συλλογή, επιλογή, δημιουργία έργου και παρουσίαση πληροφοριών.
- Χρησιμοποιούν βασικές λειτουργίες του wiki (PBworks) για οργάνωση και ανάρτηση περιεχομένου.
- Αξιολογούν την εγκυρότητα των πληροφοριών που συγκεντρώνουν.
- Παρουσιάζουν την εργασία τους προφορικά ή γραπτά με σαφήνεια, συνέπεια και δημιουργικότητα.
- Συμμετέχουν σε διαδικασίες ετεροαξιολόγησης με υπευθυνότητα και σεβασμό.
- Αναπτύσσουν δεξιότητες επιχειρηματολογίας και συμμετέχουν σε debate με θεματικές ανά ομάδα.
- Δημιουργούν ψηφιακό περιεχόμενο: άρθρα, κόμικ, αφίσες, πολυμεσικές παρουσιάσεις αξιοποιώντας τη φαντασία και τις ΤΠΕ.
- Χρησιμοποιούν παιδαγωγικά εργαλεία (wiki, Pixton, Mentimeter) για την καταγραφή, παρουσίαση και ανταλλαγή πληροφοριών.
- Εκφράζουν ιδέες μέσα από δημιουργικά μέσα και να δημιουργούν ψηφιακό περιεχόμενο: άρθρα, κόμικ, αφίσες, πολυμεσικές παρουσιάσεις.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να (στόχοι στάσεων):

- Εκτιμήσουν τη σημασία της επικοινωνίας στην ανθρώπινη ζωή.
- Αναπτύξουν σεβασμό προς τις ιδέες, τις απόψεις, τα βιώματα ατόμων παλαιότερων ετών και τα επιχειρήματα των συμμαθητών τους.
- Υιοθετήσουν στάσεις υπευθυνότητας, συνεργασίας, ενεργής συμμετοχής και αποδοχής διαφορετικών ρόλων.
- Αναγνωρίσουν την ανάγκη για ορθή, ηθική και υπεύθυνη χρήση των σύγχρονων μέσων επικοινωνίας.
- Εκφράζουν τη δημιουργικότητα και τη φαντασία τους με ελεύθερο και θετικό τρόπο.

- Διαμορφώσουν θετική στάση απέναντι στη χρήση των ΤΠΕ ως εργαλεία μάθησης και δημιουργίας.

Περιγραφή του σεναρίου

Το διδακτικό μας σενάριο έχει την μορφή και το σύνολο των ωρών που θα το υλοποιήσουμε θα είναι έντεκα διδακτικές ώρες.

1η εβδομάδα: 3 διδακτικές ώρες

Το wiki θα ξεκινήσει με την είσοδό μας στην τάξη με έναν πάπυρο. Αναφέρω στους μαθητές ότι: «Σήμερα πήρα ένα μήνυμα... αλλά όχι με κινητό! Ένα μυστήριο χαρτί έφτασε στο σχολείο μας! Θέλει να μας στείλει σε μια αποστολή... μια αποστολή μέσα στον ΧΡΟΝΟ! Θα αποδεχτείτε την αποστολή;». Προβάλλεται το PBworks wiki στον βιντεοπροβολέα και παρουσιάζω το μυστικό σενάριο της αποστολής ως εξής: «Αυτός είναι ο ψηφιακός μας χώρος: το “κεντρικό μας αρχηγείο”. Εδώ θα καταγράφουμε ΟΛΑ όσα θα ανακαλύπτουμε για τα μέσα επικοινωνίας. Είναι σαν να φτιάχνουμε το δικό μας Wikipedia... αλλά μόνο για ήρωες σαν κι εσάς!». Υποβάλλω μερικές ερωτήσεις για να ενεργοποιήσω το ενδιαφέρον των μαθητών και μαθητριών και συγκεκριμένα:

- Πώς νομίζετε ότι έστελναν μηνύματα οι άνθρωποι 1000 χρόνια πριν;
- Από που πιστεύετε ότι προήλθαν εκφράσεις όπως «Επικοινωνούμε με σήματα Μορς ή Με περιστέρι μου το στέλνεις και δεν έχει φτάσει ακόμα;».
- Έχει τύχει ποτέ να θέλεις να μιλήσεις με κάποιον και να μην μπορείς; Πώς ένιωσες;

- Αν δεν υπήρχε το τηλέφωνο ή το ίντερνετ, πώς θα επικοινωνούσες με τον κολλητό σου;
- Αν ζούσες στην αρχαιότητα και ήθελες να στείλεις ένα μήνυμα, τι θα έκανες;
- Φαντάσου ότι πρέπει να πεις κάτι πολύ σημαντικό σε κάποιον που μένει πολύ μακριά, αλλά δεν έχεις τηλέφωνο, ούτε ίντερνετ. Πώς θα το έστελνες; Πώς θα ένιωθες μέχρι να πάρεις απάντηση;

Τέλος, η εισαγωγή στο θέμα ολοκληρώνεται με μία πρόσκληση-έκπληξη ως εξής: «Αν δουλέψουμε σαν ομάδα, θα φτιάξουμε το ΔΙΚΟ μας διαδικτυακό περιβάλλον μάθησης στο wiki! Θα ανεβάζουμε, θα σχολιάζουμε, θα κάνουμε debate... και διάφορες ενδιαφέρουσες και δημιουργικές δραστηριότητες!». Σε αυτό το σημείο, αναφέρω τις οδηγίες χρήσης του wiki και απαντώ σε ερωτήσεις των μαθητών και μαθητριών. Μοιράζω σε όλα τα παιδιά το “Πάσο εξερευνητή/εξερευνήτριας” με το ονοματεπώνυμό τους και τον τίτλο “Ταξίδι στον χρόνο-μέσα επικοινωνίας”. Μόλις ολοκληρωθούν τα παραπάνω, χωρίζω σε τέσσερις ομάδες και στην κάθε ομάδα αντιστοιχεί ένας υπολογιστής. Συνδεόμαστε στο wiki και αναλύουμε τις έννοιες-κλειδιά της πρώτης σελίδας με τίτλο “ΕναρξηWiki” ενώ ταυτόχρονα, περιηγούμαστε στο περιβάλλον της συγκεκριμένης πλατφόρμας. Οι έννοιες-κλειδιά είναι η Sidebar-Πλαϊνή μπάρα και το ημερολόγιο της κάθε ομάδας για τις οποίες δημιουργήσαμε ξεχωριστή σελίδα η οποία βρίσκεται στη sidebar. Η πρώτη διδακτική ώρα ολοκληρώνεται με την εκφώνηση της πρώτης δραστηριότητας με τίτλο “Συνέντευξη στον παππού και τη γιαγιά” στη δεύτερη σελίδα του Pbworks στην οποία τα παιδιά μπορούν να ανατρέξουν και στο σπίτι. (45 λεπτά)

Τα παιδιά έχουν καταγράψει στα τετράδιά τους τα παλιά μέσα επικοινωνίας που έμαθαν από τη συνέντευξή τους και μοιράζονται τη γνώση τους στην ομάδα. Συμπληρώνουν ομαδικά το πινακάκι με τίτλο “Τα μέσα επικοινωνίας παλιά” και παρακολουθούν το βίντεο το οποίο αφορά τα συγκεκριμένα μέσα. Ζητάω από τους μαθητές να συμπληρώσουν ό,τι λείπει και να αξιολογήσουν τις απαντήσεις τους ως ομάδα. (25-30 λεπτά)

Η πρώτη εβδομάδα ολοκληρώνεται με την ιστοσελίδα “Εφημερίδες στα παλιά χρόνια”. Αναλυτικότερα, το κάθε μέλος της ομάδας αναλαμβάνει από έναν ρόλο και ομαδικά ετοιμάζουν δύο άρθρα τα οποία θα αφορούν τα μέσα ενημέρωσης παλιά. Οι ρόλοι είναι οι εξής: α)δημοσιογράφος/αρθρογράφος, β)εικονογράφος/καλλιτέχνης, γ)Ο τεχνικός του Wiki/ Διαχειριστής ψηφιακού περιεχομένου και δ)ο παρουσιαστής των ειδήσεων. Ζητάω να ετοιμάσουν δύο άρθρα ώστε να περάσει το κάθε παιδί από δύο ρόλους στη διάρκεια του συγκεκριμένου μαθησιακού έργου και τα παρουσιάζει ο παρουσιαστής των ειδήσεων στην ολομέλεια της τάξης. Τέλος, καλούνται να αξιολογήσουν με

ευγενικό τρόπο τα έργα των υπολοίπων ομάδων στις αντίστοιχες σελίδες. (60 λεπτά)

2η εβδομάδα: 4 διδακτικές ώρες

Αλλάζουμε κατηγορία μέσων επικοινωνίας και συγκεκριμένα, τώρα θα ασχοληθούμε με τα μέσα επικοινωνίας στο σήμερα. Η σελίδα μας τώρα αποτελείται από μερικά βήματα. Αρχικά, η ψυχολογική και γνωσιολογική παρουσίαση πραγματοποιείται λέγοντάς ότι: “Η επικοινωνία των ανθρώπων άλλαξε καθώς περνούσαν τα χρόνια χάρη στον ηλεκτρισμό και νέα μέσα που ανακαλύφθηκαν! Θέλω να δω τι γνωρίζετε όμως πριν δείτε το βίντεο παρακάτω”. Υποβάλλω ερωτήσεις όπως:

- Ποια μέσα επικοινωνίας χρησιμοποιούμε καθημερινά;
- Ποιο είναι το αγαπημένο σου μέσο και γιατί;
- Πώς επικοινωνούν οι γονείς με τους φίλους τους και με τους συναδέλφους τους;

Οι μαθητές και οι μαθήτριες συμπληρώνουν τον δεύτερο πίνακα ο οποίος βρίσκεται κάτω από τον πρώτο πίνακα με τα παλιά μέσα επικοινωνίας. Η τοποθέτηση των δύο πινάκων στην ίδια σελίδα του wiki έγινε με στόχο να παρατηρήσουν την εξέλιξη της επικοινωνίας μέσα στα χρόνια και να πραγματοποιηθεί αντίστοιχη συζήτηση στην ολομέλεια της τάξης. Στη συνέχεια, παρακολουθούν τα βίντεο (επαφή με τα νέα δεδομένα) και προχωρούν στην αυτοαξιολόγηση των προηγούμενων απαντήσεών τους με βάση αυτά (εμπέδωση). (45 λεπτά)

Προχωρούμε σε μία νέα σελίδα με τίτλο “Νέα κατηγοριοποίηση των μέσων επικοινωνίας” (παλιά, παραδοσιακά και σύγχρονα) η οποία αποτελείται από σύντομα κειμενάκια, bullet points των μέσων της εκάστοτε κατηγορίας και εικόνες. Οι ομάδες έρχονται έτσι σε επαφή με τα νέα δεδομένα, δηλαδή τον νέο διαχωρισμό των μέσων. Τώρα, θα πραγματοποιηθεί ένα debate μεταξύ των ομάδων στο wiki όπου η κάθε ομάδα είναι χωρισμένη από την εκπαιδευτικό ποιες θέσεις θα υποστηρίζει, όπως για παράδειγμα η Α ομάδα→ υπέρ των παλαιών μέσων επικοινωνίας και υπέρ των παραδοσιακών μέσων επικοινωνίας (εμπέδωση). Μόλις ολοκληρωθεί η σύνταξη των επιχειρημάτων υπέρ και κατά σε όλες τις κατηγορίες, το debate διαδραματίζεται προφορικά σε μορφή δικαστηρίου της τάξης με τίτλο “Ποια είναι η καλύτερη κατηγορία μέσων επικοινωνίας;”. (60 λεπτά)

Τέλος, τα παιδιά μεταβαίνουν στη σελίδα με τίτλο “Comic Pixton” στην οποία παρατίθενται οδηγίες για τον τρόπο χρήσης της πλατφόρμας Pixton καθώς, θα δημιουργήσουν ομαδικά ένα κόμικ με το εξής θέμα: τον διάλογο μεταξύ δύο ατόμων τα οποία αξιοποιούν μέσα επικοινωνίας από διαφορετικές κατηγορίες και συγκεκριμένα, παλαιά και σύγχρονα ψηφιακά μέσα επικοινωνίας. Θα αναρτήσουν το κόμικ τους στο PbWorks. Η συγκεκριμένη δραστηριότητα επιλέχθηκε ως αξιολόγηση των μαθητών και μαθητριών. (60 λεπτά)

3η εβδομάδα: 4 διδακτικές ώρες

Οι μαθητές και οι μαθήτριες τώρα καλούνται να κάνουν μία πρόβλεψη για τα μελλοντικά μέσα επικοινωνίας η οποία θα υποβοηθεί μέσω μίας σύντομης ανακεφαλαίωσης στη συγκεκριμένη σελίδα και μερικών ερωτήσεων, όπως:

- Στο μέλλον πώς θα επικοινωνούμε;
- Πώς περιμένετε να είναι τα μέσα επικοινωνίας;
- Θα υπάρχουν κινητές συσκευές ή όχι;
- Ποια συσκευή φαντάζεστε ότι θα αντικαταστήσει τις σημερινές;
- Θα χρησιμοποιούμε ηλεκτρισμό;
- Θα επικοινωνούν οι άνθρωποι στο μέλλον όπως γίνεται σήμερα;

Η ομάδα ανταλλάζει ιδέες και απαντά σε μερικές ερωτήσεις στο Mentimeter τις οποίες θα σχολιάσουμε στη συνέχεια στην ολομέλεια της τάξης. Έπειτα, τα παιδιά θα ανακαλύψουν μόνα τους ένα από τα μελλοντικά μέσα επικοινωνίας που εικάζεται-αναφέρεται στο διαδίκτυο ότι υπάρχει ή θα υπάρχει στο μέλλον. Τώρα οι μαθητές και οι μαθήτριες θα είναι πολύ ενεργητικοί καθώς θα αναζητήσουν πληροφορίες σε άρθρα, βίντεο, εικόνες και θα επιλέξουν ποιο μέσο θα αναλύσουν-παρουσιάσουν στη σελίδα της ομάδας τους. Αναλυτικότερα, ζητώ από τους μαθητές πολυμεσική παρουσίαση του νέου μέσου! Ανατρέχουν στις εργασίες των υπόλοιπων και αξιολογούν-σχολιάζουν με ευγενικό τρόπο τα έργα των ομάδων. (45 λεπτά) Η δραστηριότητα με την αναζήτηση μελλοντικού μέσου επικοινωνίας πιθανόν να χρειαστεί να συνεχιστεί στο σπίτι.

Η εμπέδωση-επέκταση πραγματοποιείται στη σελίδα “Η αφίσα του μελλοντικού μέσου επικοινωνίας” στην οποία καλούνται να δημιουργούν με χαρτιά και μαρκαδόρους το μελλοντικό μέσο επικοινωνίας του 2100 το οποίο φαντάζονται ως ομάδα. Οι οδηγίες που καταγράψαμε είναι:

Βήμα 1: Ονοματίστε τη συσκευή του μέλλοντος.

Βήμα 2: Καταγράψτε τις βασικές λειτουργίες της συσκευής σας.

Βήμα 3: Ζωγραφίστε σε μία κόλλα A4 τη συσκευή του μέλλοντος και δημιουργήστε μία **αφίσα**.

Βήμα 4: Φωτογραφίστε και αποθηκεύστε τη ζωγραφιά στον υπολογιστή.

Βήμα 5: Καταγράψτε όλες τις πληροφορίες στη σελίδα σας στο wiki όπως και την αφίσα που δημιουργήσατε.

Τέλος, παραθέτουμε συμπληρωματικές-υποστηρικτικές ερωτήσεις για τις ομάδες που θα δυσκολευτούν:

- Πώς λέγεται αυτό το μέσο;
- Πώς λειτουργεί;
- Ποια τεχνολογία χρησιμοποιεί (ή κάτι μαγικό...);
- Ποια είναι τα βασικά του χαρακτηριστικά;
- Ποιο είναι το πλεονέκτημά του σε σχέση με τα σημερινά μέσα (κινητά, υπολογιστές κ.λπ.);
- Ποιος το χρησιμοποιεί; Όλοι ή μόνο κάποιοι;

Μόλις την ετοιμάσουν, την φωτογραφίσουν και την ανεβάσουν στη σελίδα τους στην οποία θα προσθέσουν το όνομα της συσκευής, βασικές ιδιότητες-χαρακτηριστικά ή οτιδήποτε άλλο επιθυμούν. (60 λεπτά)

Η αξιολόγηση θα πραγματοποιηθεί με τη δημιουργία μίας σελίδας από κάθε ομάδα στην οποία θα παρουσιάζει τρία μέσα επικοινωνίας τα οποία συναντάμε στις προηγούμενες σελίδες. Ειδικότερα, καταγράφουν σε μία φόρμα google forms δύο μέσα από κάθε κατηγορία (παλαιά, παραδοσιακά, σύγχρονα). Καταγράφουμε τα αποτελέσματα σε ένα κείμενο word και μοιράζουμε στις ομάδες ένα μέσο το οποίο θα αναλάβουν. Στόχος μας είναι να μην επιλέξουν όλες οι ομάδες κάποιο κοινό μέσο διότι η συγκεκριμένη δραστηριότητα αξιοποιείται ως αξιολόγηση αλλά και ανακεφαλαίωση η οποία θα υλοποιηθεί από τα ίδια τα παιδιά όταν παρουσιάσουν τα μέσα στην ολομέλεια της τάξης. Μόλις καταλήξουμε στα μέσα επικοινωνίας της κάθε ομάδας, τα παιδιά ετοιμάζουν ομαδικά μία σελίδα με τρεις υποκατηγορίες, δηλαδή, όσες και οι κατηγορίες. Η κάθε υποκατηγορία θα περιλαμβάνει: ονομασία, βασικά χαρακτηριστικά, εικόνα, βίντεο (αν βρεθεί) και εισαγωγή στιγμιότυπου από

χάρτη με βάση τον τόπο που πρωτοεμφανίστηκε-χρησιμοποιήθηκε πρώτη φορά. Οι οδηγίες για το στιγμιότυπο του χάρτη δοθούν προφορικά και με παράλληλη υπόδειξη στον βιντεοπροβολέα. (60 λεπτά)

Σκαλωσία 1: Περισσότερο δομημένη

Διδακτικές ενέργειες	Μαθητικές ενέργειες (Δραστηριότητες)	Υλικά	Οργάνωση της μαθησιακής διαδικασίας	Αξιολόγηση
1η φάση: Ψυχολογική προετοιμασία Με αφορμή τον πάπυρο που θα έχουμε φέρει στην τάξη, θα αρχίσει η συζήτηση για τα μέσα επικοινωνίας. Ο πάπυρος θα αναγράφει μία αποστολή μέσα στον ΧΡΟΝΟ την οποία θα πρέπει να αποδεχτούν οι μαθητές για να συνεχίσουμε. Θα προβάλλουμε το ρbwork ως το κεντρικό αρχηγείο στο οποίο θα καταγράψουμε ό,τι ανακαλύπτουμε και πράττουμε μέσα στην τάξη. Θέτω ερωτήματα <i>ως γνωσιολογική προετοιμασία</i> και εισαγωγή στο θέμα όπως: Πώς νομίζετε ότι έστελναν μηνύματα οι	Οι μαθητές θα παρατηρήσουν τον πάπυρο, θα αποδεχτούν την πρόσκληση της αποστολής και θα απαντήσουν στα γνωσιολογικά ερωτήματα. Μετέπειτα, θα ανοίξουν το ρbwork στον υπολογιστή της ομάδας του, θα ακούσουν προσεκτικά τις οδηγίες χρήσης του, θα θέσουν τυχόν ερωτήματα και θα ανατρέξουν στην πρώτη σελίδα δίνοντας έμφαση στις έννοιες (sidebar, ημερολόγια).	Η/Υ, προτζέκτορας, πάπυρος	ολομέλεια της τάξης, ομάδες	Αρχική αξιολόγηση για τα μέσα επικοινωνίας

άνθρωποι 1000 χρόνια πριν; • Από που πιστεύετε ότι προήλθαν εκφράσεις όπως «Επικοινωνούμε με σήματα Μορς ή Με περιστέρι μου το στέλνεις και δεν έχει φτάσει ακόμα;». • Έχει τύχει ποτέ να θέλεις να μιλήσεις με κάποιον και να <i>μην μπορείς</i>; Πώς ένιωσες; • Αν δεν υπήρχε το τηλέφωνο ή το ίντερνετ, πώς θα επικοινωνούσες με τον κολλητό σου; • Αν ζούσες στην αρχαιότητα και ήθελες να στείλεις ένα μήνυμα, τι θα έκανες; • Φαντάσου ότι πρέπει να πεις κάτι πολύ σημαντικό σε κάποιον που μένει πολύ μακριά, αλλά δεν έχεις				Διαμορφωτική αξιολόγηση για τα παλιά μέσα επικοινωνίας
---	--	--	--	---

τηλέφωνο, ούτε ίντερνετ. Πώς θα το έστελνες; Πώς θα ένιωθες μέχρι να πάρεις απάντηση; Μοιράζουμε τα πάσο εξερευνητών, συνδεόμαστε στο wiki και αναφερόμαστε στις βασικές έννοιες της σελίδας “Έναρξη Wiki”: side bar και ημερολόγιο της τάξης. Προχωράμε στην σελίδα “Συνέντευξη στον παππού και στην γιαγιά” στην οποία αναθέτουμε τους μαθητές να ασχοληθούν με την δραστηριότητα της συνέντευξης στο σπίτι. (45 λεπτά)				
---	--	--	--	--

2η φάση: Επαφή με τα νέα δεδομένα. Κατευθύνουμε τους μαθητές για την δραστηριότητα στην σελίδα “Συνέντευξη στον παππού και στην γιαγιά”. (30 λεπτά)	Με αφορμή το υλικό που θα έχουν συλλέξει οι μαθητές από τις συνεντεύξεις στο σπίτι, θα τα συζητήσουν στην ομάδα και θα συμπληρώσουν τα πινακάκια στην αντίστοιχη σελίδα της ομάδας τους. Παρακολουθούν το βίντεο και αυτο αξιολογούν την ομάδα τους στα πινακάκια.	Η/Υ, συνεντεύξεις, τετράδιο	ομάδες , ολομέλεια της τάξης	Διαμορφωτική και τελική αξιολόγηση
3η φάση: Εμπέδωση/ Επέκταση Αναφέρουμε και συζητάμε με τους μαθητές την επόμενη σελίδα “Εφημερίδες στα παλαιά μέσα”. Συντονίζω την ψηφοφορία και καταγράφω τα ονόματα στους πίνακες και αναφέρω προφορικά τις οδηγίες για την δραστηριότητα με τις εφημερίδες. Επισημαίνω την σημασία του σχολιασμού και	Οι μαθητές συλλογικά θα προτείνουν ιδέες για τον τίτλο της εφημερίδας και ψηφίζουν τον καλύτερο. Οι μαθητές θα διαβάσουν τις οδηγίες της δραστηριότητας, θα μοιράσουν ρόλους στην ομάδα τους (οι οποίοι μπορεί να εναλλάσσονται), θα γράψουν τα άρθρα, θα τα εμπλουτίσουν με φωτογραφικό υλικό, θα τα	Η/Υ, προτζέκτορας, εφημερίδα του σχολείου σε ηλεκτρονική μορφή, άρθρα/εικόνες	ολομέλεια της τάξης, ομάδες	

ανατροφοδότησης προς τις άλλες ομάδες. (60 λεπτά) 1η φάση: Ψυχολογική και γνωσιολογική προετοιμασία Πραγματοποιείτε η εισαγωγή στα μέσα επικοινωνίας του σήμερα στην σελίδα “Μέσα επικοινωνίας στο σήμερα” και θέτουμε τα εξής ερωτήματα: -Ποια μέσα επικοινωνίας χρησιμοποιείς καθημερινά; -Ποιο είναι το αγαπημένο σου μέσο και γιατί; - Πώς επικοινωνούν οι γονείς με	δημοσιεύσουν- καταγράψουν στην αντίστοιχη σελίδα στο wiki και θα τα παρουσιάσουν στην ολομέλεια της τάξης. Όλες οι ομάδες οφείλουν να σχολιάσουν με ευγενικό τρόπο τα άρθρα των συμμαθητών τους στο wiki. Οι μαθητές θα απαντήσουν στα ερωτήματα και θα συμπληρώσουν τα πινακάκια για τα μέσα επικοινωνίας στο σήμερα στην αντίστοιχη σελίδα της ομάδας τους.	Η/Υ, βίντεο, προτζέκτορας, πινακάκια, βίντεο	ολομέλεια της τάξης, ομαδικά	Διαγνωστική αξιολόγηση για τα μέσα επικοινωνίας στο σήμερα
--	---	---	-------------------------------------	---

τους φίλους τους και με τους συναδέλφους τους; Αναθέτουμε στους μαθητές την δραστηριότητα να συμπληρώσουν τα πινακάκια για τα μέσα επικοινωνίας στο σήμερα. 3η φάση → Εμπέδωση: Αυτοαξιολόγηση (45 λεπτά)	Θα παρακολουθήσουν τα βιντεάκια και θα αυτοαξιολογηθούν για να συμπληρώσουν ό,τι απουσιάζει από τον πίνακα τους.	βίντεο, πινακάκια	ομαδικά	Διαμορφωτική Αξιολόγηση
2η φάση: Επαφή με τα νέα δεδομένα Γίνεται εισαγωγή στην νέα γνώση στην σελίδα “Νέα κατηγοριοποίηση στο σήμερα” μέσω των πληροφοριών και των εικόνων που έχουμε ενσωματώσει στο pbwork.	Οι μαθητές θα διαβάσουν και θα επεξεργαστούν τις πληροφορίες και τις εικόνες στη σελίδα “Νέα κατηγοριοποίηση στο σήμερα”.	Η/Υ, προτζέκτορας, εικόνες	ομαδικά	Διαμορφωτική Αξιολόγηση

3η φάση: Επέκταση Γίνεται αναφορά στο Debate και την σελίδα της και συντονίζω το προφορικό debate στην ολομέλεια της τάξης. Θέτω το ερώτημα «Γιατί, πιστεύετε, οι άνθρωποι άλλαζαν και βελτίωναν τα μέσα επικοινωνίας με τον καιρό; Τι ανάγκες ή δυσκολίες τους έκαναν να τα εξελίσσουν;». (60 λεπτά)	Οι μαθητές θα διαβάσουν τον ορισμό του Debate, θα καταγράψουν στις αντίστοιχες σελίδες της ομάδας τους τα υπέρ/κατά και θα αξιολογήσουν-σχολιάσουν τα επιχειρήματα και των υπολοίπων ομάδων. (ετεροαξιολόγηση). Θα πραγματοποιήσουν προφορικά το Debate. Θα απαντήσουν προφορικά στο ερώτημα κριτικής σκέψης.	Η/Υ, προτζέκτορας	ομαδικά, ολομέλεια της τάξης	Διαμορφωτική Αξιολόγηση
4η φάση: Αξιολόγηση Προχωράμε στην επόμενη σελίδα “Comic Pixton” και δίνουμε τον κωδικό στους μαθητές για την εισαγωγή τους στη διαδικτυακή πλατφόρμα. Βοηθάμε τους μαθητές και απαντάμε σε τυχόν ερωτήματα για την διαδικασία	Οι μαθητές θα διαβάσουν τις οδηγίες εγγραφής της εφαρμογής στην σελίδα “Comic Pixton”, θα εισάγουν των κωδικό της τάξης και θα επεξεργαστούν την δραστηριότητα με την δημιουργία του comic μέσω της πλατφόρμας του Pixton.	Η/Υ, προτζέκτορας, Pixton	ολομέλεια της τάξης, ομαδικά	Τελική αξιολόγηση για τα παλιά-παραδοσιακά-σύγχρονα μέσα επικοινωνίας

εγγραφής ή λειτουργίας της εφαρμογής. (60 λεπτά) 1η φάση: Ψυχολογική και γνωσιολογική προετοιμασία Προχωράμε στην σελίδα “Πρόβλεψη” και θέτουμε τα εξής ερωτήματα: Στο μέλλον πώς θα επικοινωνούμε; Πώς περιμένετε να είναι τα μέσα επικοινωνίας; Θα υπάρχουν κινητές συσκευές ή όχι; Ποια συσκευή φαντάζεστε ότι θα αντικαταστήσει τις σημερινές; Θα χρησιμοποιούμε ηλεκτρισμό; Θα επικοινωνούν οι άνθρωποι στο μέλλον όπως γίνεται σήμερα; (10 λεπτά)	Μετάπειτα, θα κατεβάσουν το αρχείο του comic και θα το ανεβάσουν στην αντίστοιχη σελίδα τους. Οι μαθητές θα συλλογιστούν στην ομάδα τους τα ερωτήματα και μετάπειτα, θα απαντήσουν στο mentimeteri μερικές ερωτήσεις.	Η/Υ , mentimeter, προτζέκτορας	ομαδικά	Αρχική Αξιολόγηση
---	---	---------------------------------------	----------------	--------------------------

2η φάση : Νέα επαφή με τα δεδομένα Προχωράμε στην επόμενη σελίδα “Μελλοντικό τεχνολογικό μέσο”. (35 λεπτά)	Οι μαθητές θα αναζητήσουν ένα μελλοντικό τεχνολογικό μέσο επικοινωνίας που υπάρχει η υπόθεση ότι θα υπάρξει-λειτουργεί σε λίγα χρόνια. Θα καταγράψουν στην αντίστοιχη σελίδα της ομάδας τους τις πληροφορίες, εικόνες ή βίντεο που βρήκανε για το μέσο επικοινωνίας. Επόμενο βήμα, οι μαθητές θα διαβάσουν τις πληροφορίες για τα μελλοντικά μέσα επικοινωνίας των άλλων ομάδων με στόχο να έρθουν σε επαφή με την νέα γνώση και μετέπειτα, θα έχουν την δυνατότητα να καταγράψουν σχόλια/εντυπώσεις.	Η/Υ, προτζέκτορας, άρθρα, εικόνες , βίντεο	ομαδικά	Διαμορφωτική Αξιολόγηση
--	--	---	----------------	--------------------------------

3η φάση: Εμπέδωση-Επέκταση Προχωράμε στην επόμενη σελίδα “Αφίσα του μέλλοντος”. (60 λεπτά)	Οι μαθητές θα διαβάσουν τις οδηγίες της δραστηριότητας και θα δημιουργήσουν την δικιά τους αφίσα με ένα φανταστικό μελλοντικό μέσο επικοινωνίας για το 2100. Θα ονοματίσουν το μέσο επικοινωνίας, θα καταγράψουν τις βασικές λειτουργίες, θα ζωγραφίσουν σε Α4 την συσκευή δημιουργώντας την αφίσα. Μετά, θα φωτογραφίσουν και θα ανεβάσουν την αφίσα στο pw work καταγράφοντας όνομα και βασικές λειτουργίες στην αντίστοιχη σελίδα της ομάδας τους.	Η/Υ, κόλλα Α4, προτζέκτορας, μαρκαδόροι/ξυλομπογιές/κυρομπογιές, ψαλίδι, κόλλα, χαρτόνι	ομαδικά	Διαμορφωτική Αξιολόγηση
--	--	--	----------------	--------------------------------

4η φάση: Τελική Αξιολόγηση-Ανακεφαλαίωση Προχωράμε στην τελευταία σελίδα του wiki μας “Παρουσίαση των μέσων επικοινωνίας” και έχω έτοιμο ήδη του google dorms για τις απαντήσεις των μαθητών. Καταγράφουμε τις απαντήσεις σε ένα word και μοιράζουμε τα μέσα επικοινωνίας με τέτοιο τρόπο ώστε να μην υπάρχει επανάληψη των μέσων. (60 λεπτά)	Οι μαθητές θα επιλέξουν δύο μέσα επικοινωνίας που θέλουν να ασχοληθούν από κάθε κατηγορία και θα τα καταγράψουν στο google forms. Μοιράζονται με τον κατάλληλο τρόπο από τον εκπαιδευτικό. Οι ομάδες θα μεταβούν στην αντίστοιχη σελίδα και θα ετοιμάσουν μία σελίδα με τρεις υποκατηγορίες, δηλαδή, όσες και οι κατηγορίες (σύγχρονα, παραδοσιακά, παλιά) . Η κάθε υποκατηγορία θα περιλαμβάνει ένα μέσο επικοινωνίας με την ονομασία, τα βασικά χαρακτηριστικά, την εικόνα, το βίντεο (αν βρεθεί) και εισαγωγή	Η/Υ, προτζέκτορας, google forms	ομαδικά, ολομέλεια της τάξης	Τελική αξιολόγηση
---	---	--	-------------------------------------	--------------------------

	στιγμιότυπου από χάρτη με βάση τον τόπο που πρωτοεμφανίστηκε-χρησιμοποιήθηκε πρώτη φορά.			

Όσο αφορά σε δράσεις που γίνονται εκτός σχολείου (παρατηρήσεις από μαθητές/τριες και συλλογή δεδομένων ή εργασίες στο σπίτι ή συνεργασία μέσω διαδικτύου από το σπίτι) διαλέγετε εσείς τον τρόπο της παρουσίασης

Οι μαθητές της ΣΤ' τάξης θα πραγματοποιήσουν εκπαιδευτική επίσκεψη στο Μουσείο Τηλεπικοινωνιών ΟΤΕ στην Αθήνα, με στόχο τη βιωματική προσέγγιση της ιστορίας των τηλεπικοινωνιών και της εξέλιξης της επικοινωνίας στην Ελλάδα. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης, οι μαθητές θα περιηγηθούν στους χώρους του μουσείου, όπου θα έχουν τη δυνατότητα να παρατηρήσουν αυθεντικά θέματα όπως: παλαιές τηλεφωνικές συσκευές και τηλεφωνικά κέντρα, συσκευές τηλεγράφου και μορσικών μηνυμάτων, τεκμήρια από τις πρώτες μορφές δικτύωσης, ιστορικά έγγραφα, στολές και διαφημιστικό υλικό προηγούμενων δεκαετιών.

Η επίσκεψη θα περιλαμβάνει ομαδική παρακολούθηση εκπαιδευτικού προγράμματος, προσαρμοσμένο στην ηλικία των μαθητών, με διαδραστικές δραστηριότητες, χρήση πολυμέσων, καθώς και δυνατότητα άμεσης επαφής με τα εκθέματα μέσα από ειδικά σχεδιασμένους σταθμούς εμπειρίας.

Πριν την αναχώρηση, θα διανεμηθεί στους μαθητές φύλλο εργασίας-παρατήρησης, που θα λειτουργήσει τόσο ως εργαλείο ενεργητικής παρακολούθησης της επίσκεψης όσο και ως αφορμή για συζήτηση και αξιολόγηση της εμπειρίας στην τάξη. Το φύλλο θα

περιλαμβάνει ερωτήσεις σχετικές με τα εκθέματα, σημεία για σύντομες σημειώσεις, καθώς και δημιουργική δραστηριότητα (π.χ. σχεδίαση τηλεφώνου του μέλλοντος ή σύντομη περιγραφή "πώς ήταν η ζωή χωρίς κινητά"). Η πλήρης διάρκεια των επισκέψεων θα είναι περίπου 2 ώρες, με δυνατότητα για διάλειμμα και ελεύθερη περιήγηση υπό επίβλεψη στο τέλος.

Δικαιολόγηση των κύριων σημείων:

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, ο συγκεκριμένος σχεδιασμός με θέμα «Τα μέσα επικοινωνίας» αξίζει να αξιοποιηθεί από έναν εκπαιδευτικό, ακριβώς επειδή προσεγγίζει τη διδασκαλία με έναν διαφορετικό, πιο σύγχρονο και ελκυστικό τρόπο για τους μαθητές. Η επιλογή της πλατφόρμας wiki, και συγκεκριμένα του PBworks, ενισχύει ουσιαστικά την ενεργητική συμμετοχή των μαθητών, δίνοντάς τους ρόλο δημιουργού, συντονιστή και συνεργάτη μέσα στη μαθησιακή διαδικασία κυρίως μέσα από δραστηριότητες όπως, η δημιουργία εφημερίδας, κόμικ και παρουσίαση ενός μελλοντικού μέσου επικοινωνίας.

Η συγκεκριμένη προσέγγιση διδάσκει στα παιδιά όχι απλώς να μαθαίνουν, αλλά να ερευνούν, να εκφράζονται, να κρίνουν και να συνεργάζονται. Αναλυτικότερα, ερευνούν ειδικά για το μελλοντικό μέσο και την πολυμεσική παρουσίαση των μέσων επικοινωνίας, αναζητούν εικόνες στο διαδίκτυο για τις εφημερίδες/πινακάκια/αφίσα/μελλοντικό μέσο ενώ κρίνουν με ευγενικό τρόπο τα έργα των συμμαθητών τους και προτείνουν ιδέες για βελτίωση (εφημερίδα, debate, αφίσα, μελλοντικό μέσο επικοινωνίας). Ακολουθώντας, επιδιώκουμε να εντάξουμε την αυτοαξιολόγηση καθώς τα παιδιά συμπληρώνουν ομαδικά πινακάκια και αξιολογούν τις απαντήσεις τους μέσα από πολυμεσικό περιεχόμενο που τους προσφέρουμε. Η συνεργασία των μαθητών αναπτύσσεται σε όλες τις δράσεις μας καθώς το wiki μας προσφέρει τη δυνατότητα ομαδικής επεξεργασίας, παραγωγής και αξιολόγησης περιεχομένου ενώ, σε μερικά μαθησιακά έργα προβλέπεται η εναλλαγή ρόλων μέσα στην ομάδα. Τα παιδιά εργάζονται ομαδικά, ανταλλάσσουν απόψεις με σεβασμό και συνθέτουν περιεχόμενο που βασίζεται στη δική τους οπτική και ερμηνεία. Το θέμα των μέσων επικοινωνίας αποτελεί ιδανικό πεδίο για να ενεργοποιηθούν οι προσωπικές εμπειρίες και τα ενδιαφέροντά τους, να γίνουν συνδέσεις με την καθημερινότητά τους και να αναπτυχθεί ουσιαστικός διάλογος μέσα στην τάξη μέσα από τη δράση Debate, στην πρόβλεψη και στην αρχική συζήτηση στην ολομέλεια ως ψυχολογική και γνωσιολογική προετοιμασία.

Αξιοσημείωτο είναι πως η μάθηση ξεφεύγει από την παραδοσιακή, παθητική μετάδοση γνώσης μέσα από ένα σχολικό εγχειρίδιο και μετασχηματίζεται σε μια δυναμική, βιωματική διαδικασία. Οι μαθητές δεν

παρατηρούν απλώς την πληροφορία, αλλά την αναζητούν, την επεξεργάζονται, την συγκρίνουν και την παρουσιάζουν μέσα από ποικιλία πολυτροπικών τρόπων — εικόνες, στιγμιότυπο χάρτη, βίντεο, αφίσες, πίνακες, κόμικ, παρουσίαση διδαχθέντων μέσων επικοινωνίας, debate και προσωπικά σχόλια. Από την πρώτη στιγμή ακόμα φαίνεται η βιωματικότητα της δράσης μας μέσω της συνέντευξης των παιδιών στους παππούδες και τις γιαγιάδες όσον αφορά τα παλιά παραδοσιακά μέσα επικοινωνίας. Αντίστοιχα, οι ίδιοι συμπληρώνουν τα πινακάκια σύγχρονων μέσων επικοινωνίας χωρίς να τους προσφέρουμε έτοιμη γνώση, αλλά προσπαθώντας να ανακαλύψουμε τις πρότερες γνώσεις τους.

Η χρήση του PBworks επιλέχθηκε στοχευμένα ώστε να προάγει τη δημιουργική τους σκέψη μέσω της εφημερίδας, του comic, της αφίσας, κάτι που είναι δύσκολο να επιτευχθεί μόνο με τα παραδοσιακά εργαλεία. Αξίζει να αναφερθεί ότι το wiki ως εργαλείο εστιάζει στην ενδυνάμωση των ψηφιακών δυνατοτήτων των μαθητών καθώς όλες οι δράσεις σχεδόν απαιτούν τη χρήση ψηφιακών μέσων, πλατφόρμων και πλοήγηση στο διαδίκτυο. Συνολικά, στόχος μας είναι η καλλιέργεια και η ανάπτυξη αυτονομίας, υπευθυνότητας, συνεργατικότητας, ενεργού συμμετοχής, δημιουργικότητας, φαντασίας, ψηφιακών δεξιοτήτων και συμμετοχής τους στην οικοδόμηση της γνώσης.

Ακόμα ένα μικρό διαμαντάκι μας αποτελεί το sidebar (το οποίο αναλύουμε σε ξεχωριστή σελίδα) που βρίσκεται στο Wiki το οποίο δίνει την δυνατότητα τόσο στους μαθητές όσο και στους εκπαιδευτικούς να έχουν μία καθοδήγηση και εύκολη πρόσβαση σε όλα τα μέρη του σχεδιασμού. Παράλληλα, το ημερολόγιο της κάθε ομάδας αποτελεί σημαντικό κομμάτι αυτοαξιολόγησης των μαθητών και της πλατφόρμας Wiki ως εργαλείο μάθησης ενώ λειτουργεί ως βοηθητικό εργαλείο για αναστοχασμό και ανατροφοδότηση για τον/την εκπαιδευτικό.

Σημεία όπου μπορεί να πάει «στραβά» ο σχεδιασμός:

Η εφαρμογή του ψηφιακού σχεδιασμού μας με θέμα “Τα μέσα επικοινωνίας” διαμορφώνεται με στόχο να ενθαρρύνει τη δημιουργικότητα και τη συνεργατικότητα των μαθητών, εντάσσοντάς τους σε ένα εναλλακτικό μαθησιακό περιβάλλον πέρα από τη συμβατική διδασκαλία. Οι μαθητές αναλαμβάνουν ρόλους, προβληματίζονται, συνεργάζονται και παράγουν συλλογικά ένα τελικό έργο. Παράλληλα, αναμένεται να προκύψουν ορισμένες προκλήσεις όπως, δυσκολία στον συντονισμό των ομάδων ενδέχεται να ανακύπτει, ειδικά ως προς την ανάληψη αρμοδιοτήτων και τη λήψη κοινών αποφάσεων. Συχνά εκδηλώνεται ανταγωνισμός μεταξύ των ομάδων για την ταχύτερη ολοκλήρωση των μαθησιακών έργων, γεγονός που, ενώ λειτουργεί ως κίνητρο, ενδέχεται να επηρεάζει την ποιότητα του αποτελέσματος. Επιπλέον, πολλοί μαθητές εκφράζουν επιθυμία να χειρίζονται τον υπολογιστή ή να επιλέγουν συγκεκριμένα μέρη της εργασίας, γεγονός που οδηγεί σε διαφωνίες για την κατανομή των ρόλων. Για τον λόγο αυτό, υιοθετείται η εναλλαγή ρόλων με σκοπό την ισότιμη συμμετοχή και την ενίσχυση της συνεργασίας. Πιθανόν να προκύπτουν τεχνικές δυσκολίες κατά τη χρήση του wiki (όπως απορίες για την επεξεργασία της σελίδας ή την προσθήκη πολυμεσικού περιεχομένου), με συνέπεια να απαιτείται συχνή καθοδήγηση από την εκπαιδευτικό. Ακόμη, η διαχείριση χρόνου από τους μαθητές και την εκπαιδευτικό ενδέχεται να αποδεικνύεται απαιτητική, καθώς ορισμένες ομάδες δυσκολεύονται να τηρήσουν τα χρονικά όρια για την ολοκλήρωση των έργων. Στο σκέλος του debate, μερικοί μαθητές πιθανώς δυσκολεύονται να ανακαλούν ή να καταγράφουν επιχειρήματα υπέρ ή κατά μιας θέσης. Η ανάγκη για προβλέψιμη στήριξη με τη χρήση εργαλείων (π.χ. πρότυπα επιχειρηματολογίας, εννοιολογικοί χάρτες) καθίσταται εμφανής. Τέλος, πιστεύουμε ότι αν υπάρχει κάποιος μαθητής με μαθησιακές δυσκολίες είναι πιθανό να χρειαστεί περισσότερη καθοδήγηση και ενθάρρυνση για να καταφέρει τόσο να συνεργαστεί με τους συμμαθητές του όσο και να μπορεί να ολοκληρώσει τις δραστηριότητες.

Τι έμαθα από τον συγκεκριμένο σχεδιασμό; Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω αυτά που έμαθα σε επόμενους σχεδιασμούς μαθημάτων;)

Μέσα από τη δουλειά μας με το PBworks, μάθαμε πώς να χειριζόμαστε την πλατφόρμα και να δημιουργούμε περιεχόμενο που είναι οργανωμένο, οπτικά ελκυστικό και χρήσιμο για τη διδασκαλία. Καταλάβαμε ότι με εργαλεία όπως το wiki, οι μαθητές μπορούν να συμμετέχουν πιο ενεργά στο μάθημα, να ψάχνουν μόνοι τους πληροφορίες και να συνεργάζονται με τους συμμαθητές τους με πιο ουσιαστικό τρόπο. Το συγκεκριμένο σενάριο σχεδιάστηκε βασισμένο στο μοντέλο ICAP, που χωρίζει τη μαθησιακή συμμετοχή σε τέσσερα επίπεδα: **παθητικό, ενεργητικό, κατασκευαστικό** και **διαλογικό**. Μέσα από τη χρήση του wiki, τα παιδιά δεν παρακολουθούν αποκλειστικά (παθητικά), αλλά γράφουν, σχολιάζουν και συμπληρώνουν πινακάκια (ενεργητικά), συνθέτουν (κατασκευαστικά) και συνεργάζονται (διαλογικά), κάτι που τα βοηθά να μάθουν πιο ουσιαστικά και με κίνητρο. Η δημιουργία των σελίδων τους δίνει ρόλο: ψάχνουν υλικό, διαλέγουν τι αξίζει να μπει στο wiki, ανταλλάσσουν απόψεις, κάνουν ετεροαξιολόγηση, παίρνουν μέρος σε debate. Δημιουργούν άρθρα για την εφημερίδα, φτιάχνουν κόμικ pixton και αφίσες. Έτσι, η γνώση δεν δίνεται έτοιμη αλλά «χτίζεται» από τους ίδιους. Το μάθημα γίνεται πιο ζωντανό και διαδραστικό. Αυτό που καταλάβαμε από αυτή την εμπειρία είναι ότι η τεχνολογία, όταν συνδυάζεται σωστά με την παιδαγωγική, μπορεί πραγματικά να αλλάξει τον τρόπο που μαθαίνουν τα παιδιά. Οι μαθητές δεν βαριούνται αλλά συμμετέχουν, δημιουργούν, και νιώθουν ότι έχουν ρόλο στο μάθημα. Επιπλέον, η χρήση πολυμεσικών εργαλείων και η δυνατότητα να δουλεύουν ομαδικά ή ατομικά τους δίνει περισσότερες επιλογές και τους κινητοποιεί. Τελικά, αυτή η εμπειρία μας έδωσε ιδέες για να φτιάξουμε και άλλα παρόμοια σενάρια στο μέλλον. Είδαμε πως η χρήση του PBworks, σε συνδυασμό με τις αρχές του ICAP, είναι ένας πολύ καλός τρόπος για να ενεργοποιούμε τους μαθητές και να μαθαίνουν μέσα από τη συμμετοχή και τη δημιουργία.